

Generelle bemærkninger til budgetforslag 2019

Udgangspunkt for budgetlægningen

Kommunens budgetgrundlag for budget 2019 er til Byrådets 1. behandling det vedtagne budget for 2018-2021 korrigeret med tekniske ændringer på grund af bl.a. nye budgetforudsætninger, samt nye oplysninger om de indarbejdede budgettal, som ikke var kendte ved budgetlægningen for 2018, *jf. tabel nedenfor.*

Budgetgrundlaget for budget 2019 kan opstilles således:

Tabel - Budgetgrundlaget for 2019	
Det vedtagne budget for 2018 korrigeret for	
+/-	demografiske ændringer (f.eks. flere/færre skoleelever)
+/-	ændringer i budgetforudsætninger mv. (f.eks. flere/færre dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere)
+/-	konsekvenser af tidligere politiske beslutninger i Byrådet
+/-	lovændringer, herunder Folketingets lov- og cirkulæreprogram
+/-	engangsbeløb i budget 2018 samt beløb som ikke har helårvirkning i 2018
+/-	pris- og lønfremskrivning
+/-	Efterfølgende ændringer som følge af det indgåede budgetforlig
=	Budget 2019

Pris- og lønstigningsskøn

Der er ved budgetudarbejdelsen anvendt nedenstående skøn af 29. juni 2018 fra KL over pris- og lønstigninger, *jf. tabel nedenfor.*

Tabel – Pris- og lønforudsætninger				
Pct.	2019	2020	2021	2022
Lønninger	1,96	3,23	2,70	2,70
Brændsel (olie)	1,58	0,95	0,95	0,95
Øvrige varer og anskaffelser	0,77	0,95	0,95	0,95
Entrepreneur- og håndværkerydelser	1,89	1,89	1,89	1,89
Øvrige tjenesteydelser	2,33	2,33	2,33	2,33
Priser i alt	2,01	2,01	2,01	2,01
Løn og priser i alt	2,00	2,80	2,50	2,50
Overførselsudgifter	1,30	1,30	1,30	1,30
Anlægsudgifter	2,00	2,00	2,00	2,00

Budgetterne reguleres endvidere for forskellen mellem den faktiske pris- og lønudvikling og den budgetterede pris- og lønudvikling fra 2017 til 2018. Den faktiske lønudvikling fra 2017 til 2018 er på 1,25 pct. mod en budgetteret stigning på 1,52 pct. eller 0,27 pct.-point for meget. Opvarmningsudgifter stiger med 3,82 pct. mod en budgetteret stigning på 2,13 pct. Alle andre arter stiger gennemsnitlig med 1,61 pct. mod en budgetteret stigning på 2,16 pct. eller 0,55 pct. for meget.

Økonomiaftalen for 2019 mellem regeringen og KL

Regeringen og KL har ligesom de tidligere år indgået en aftale om rammerne for den kommunale økonomi for det kommende år.

Hovedpunkterne i Økonomiaftalen er:

1. Der er aftalt rammer vedrørende serviceudgifterne og anlægsudgifterne.
2. Finansieringstilskuddet forsætter i 2019 med 3,5 mia. kr.
3. Lånepulje på 500 mio. kr. til styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede Kommuner, 250 mio. kr. til investeringer med et effektiviseringspotentiale, 400 mio. kr. til større strukturelle investeringer og 200 mio. kr. til det ordinære anlægsområde
4. Grundkapitalindsud fastsættes til mellem 8-12 pct. i 2019 afhængig af boligens størrelse.
5. Pulje på 250 mio. kr. til skattnedsættelser med tilskud
6. Særtilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner forhøjes til 300 mio. kr.
7. Fortsættelse af moderniserings- og effektiviseringsprogrammet i 2019 fra økonomiaftalen 2017. Programmet frigør 1 mia. kr. i kommunerne. Heraf frigives 0,5 mia. kr. til prioritering bredt i den offentlige sektor. Regeringen og KL er enige om, at de resterende 0,5 mia. kr. forbliver i kommunerne til velfærd.

Økonomiaftalen er lavet for kommunerne under ét, hvilket betyder, at der ikke er rammer for serviceudgifterne (udgifter til skoler, børnehaver, ældreområde m.v.) i den enkelte kommune, men der er en samlet ramme for alle landets kommuner på 251,9 mia. kr. ekskl. reguleringer vedr. DUT-princippet. Det er meget vigtigt, at alle kommuner er med til at overholde aftalen, idet 3 mia. kr. af statstilskuddet til kommunerne er betinget af overholdelse af servicerammen for kommunerne under ét. Såfremt aftalen ikke overholdes kan Varde Kommune miste et bloktilskud på op til 26 mio. kr. Servicerammen er også gældende i regnskabssituationen.

Vedrørende anlægsudgifter er der aftalt en samlet ramme for kommunerne under ét på 17,8 mia. kr. Hvis rammen overskrides ved budgetlægningen bliver kommunernes bloktilskud reduceret med op til 1 mia. kr. (svarende til 8,7 mio. kr. for Varde Kommune). Der er ingen sanktion på regnskab, men Regeringen og KL er enige om at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at den aftalte kommunale anlægsramme i 2019 overholdes i både budgetterne og regnskaberne."

Balancetilskuddet (bloktilskuddet til kommuner) er i 2019 løftet ekstraordinært med et finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. Pengene fordeles efter 3 kriterier:

- 1,5 mia. kr. fordeles til alle kommuner efter indbyggertal
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud over landsgennemsnittet
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag under 179.200 kr. pr. indbygger.
- Varde Kommune modtager 46 mio. kr. i 2019 i henhold til ovenstående 3 kriterier. I 2018 modtog Varde 46,3 mio. kr. I 2017 modtog Varde Kommune 27,5 mio. kr., idet Varde Kommune i 2017 ikke fik tilskud efter kriteriet vedrørende beskatningsgrundlaget.

Økonomiaftalen er lavet under forudsætning af uændrede skatteprocenter for kommunerne under ét. Hvis en kommune skal forhøje skatteprocenten skal andre kommuner nedsætte skatteprocenten. Hvis der samlet sker skatteforhøjelser i 2019 er der modregning i statens bloktilskud i henhold til gældende lov.

Budgetforslag 2019 efter indregning af foranstående forudsætninger

Beløb i mio. kr. (2019-priser) (- = indtægter og + = udgifter)	Budget- forslag 2019	Budget- overslag 2020	Budget- overslag 2021	Budget- overslag 2022
Indtægter				
Skatter	-2.320,8	-2.320,8	-2.320,8	-2.320,8
Tilskud, udligning og beskæftigelsestilskud	-802,7	-757,0	-748,2	-748,0
Indtægter i alt	-3.123,5	-3.077,7	-3.069,0	-3.068,7
Nettodriftsudgifter:				
Serviceudgifter:				
Udvalget for Økonomi og Erhverv	371,4	369,2	368,6	368,6
Udvalget for Plan og Teknik	120,6	119,9	119,7	119,7
Udvalget for Børn og Læring	862,7	852,0	845,7	841,2
Udvalget for Kultur og Fritid	76,9	76,9	76,9	76,9
Udvalget for Social og Sundhed	672,6	673,3	673,5	673,5
Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	1,7	1,7	1,7	1,7
Serviceudgifter i alt	2.105,9	2.092,9	2.086,1	2.081,6
Aktivitetsbestemt medfinansiering	202,0	202,0	202,0	202,0
Ældreboliger	-14,9	-14,9	-14,9	-14,9
Overførselsudgifter				
Udvalget for Børn og Læring	4,8	4,8	4,8	4,8
Udvalget for Social og Sundhed	0,9	0,9	0,9	0,9
Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	595,3	596,3	601,5	601,3
Forsikrede ledige	65,3	65,3	65,3	65,3
Den centrale refusionsordning				
Udvalget for Børn og Læring	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
Udvalget for Social og Sundhed	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
P/L-fremskrivning	55,5	55,5	55,5	55,5
Driftsudgifter (netto) i alt	3.006,9	2.994,9	2.993,3	2.988,6
Nettorenter	4,8	5,8	6,5	7,2
Driftsresultat (- = overskud)	-111,8	-77,0	-69,2	-72,9

Beløb i mio. kr. (2019-priser) (- = indtægter og + = udgifter)	Budget- forslag 2019	Budget- overslag 2020	Budget- overslag 2021	Budget- overslag 2022
Afdrag på lån	50,3	52,2	53,2	54,9
Nye lån til energibesparende foranstaltninger	-5,3	-5,3	-5,3	-5,3
Nye lån til øvrige formål	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Anlægsudgifter excl. EBF	108,4	122,3	102,0	80,0
Nye lån til skolebyggeri	-5,0	-10,0	-10,0	0,0
Energibesparende foranstaltninger	5,3	5,3	5,3	5,3
Finansforskydninger (kirkeskat)	0,4	0,0	0,0	0,0
Finansforskydninger (afdrag til forsyningen)	3,2	0,0	0,0	0,0
Grundkapitalindsud	2,1	0,0	0,0	0,0
Kasseforbrug (+) / konsolidering (-)	45,6	85,5	74,0	60,0
Likviditet ultimo året (ultimo 2018 = 195,5 mio. kr.)	149,9	64,5	-9,5	-69,6

1/2 pct. effektivisering af serviceudgifterne	10	20	30	40
Nye kassebeholdning efter kassekredit reglen(basisbudget)	159,9	94,5	50,5	30,4
Evt. deponering af beløb i forbindelse med garantistillelse m.v. til selvejende institutioner skal fratrækkes den opgjorte likviditet.				

Indtægter

Varde Kommunes indtægter kan overordnet set opdeles i skatter, samt tilskud og udligning fra staten, *jf. tabel nedenfor*. Heraf stammer knap 3/4 af indtægterne fra skatter, herunder indkomstskatter, grundskyld og selskabsskat, mens godt 1/4 af indtægterne kommer fra tilskud fra staten og fra udligning.

Tabel - Tilskud, udligning og skatter for Varde Kommune, mio. kr.			
1.000 kr. (årets priser)	2017	2018	2019
Skatter			
Indkomstskat	-1.953,3	-1.975,2	-1.982,4
Forskerskat	-0,2	-0,2	-0,2
Bidrag vedrørende det skrå skatteloft	1,3	1,2	1,2
Dødsboskat	-0,4	-3,1	-0,5
Selskabsskat	-27,5	-27,5	-44,7
Grundskyld	-276,0	-278,3	-290,3
Dækningsafgift	-3,8	-3,9	-3,9
Skatter i alt	-2.259,8	-2.286,8	2.320,8
Tilskud og udligning			
Udligning og generelle tilskud	-680,1	-674,4	-673,2
Éngangstilskud vedr. likviditet (ekstraordinært finansieringstilskud)	-27,5	-46,3	-46,0
Udligning vedr. udlændinge	18,8	17,8	18,4
Bidrag til regionerne	6,6	6,7	6,8
Særlige tilskud (primært vedr. ældreplejen)	-24,1	-18,5	-17,4
Tilskud vedr. dagtilbud	-4,5	-4,6	-4,6
Beskæftigelsestilskud	-68,1	-69,5	-60,7
Udligning vedr. selskabsskat	-15,6	-18,7	-17,2
Tilskud som kompensation vedr. revision af uddannelsesstatistikken			-8,6
Tilskud og udligning i alt	-794,3	-807,5	-802,6
Indtægter i alt (årets priser)	-3.052,6	-3.094,3	-3.123,5

Anm.: De fleste af indtægterne udmeldt af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Udligning vedrørende udlændinge og Bidrag til regionerne er anført med positivt fortegn, hvilket betyder, at Varde Kommune får mindre i indtægt.

Tabel: Tilskuds- og udligningssystemet - Beløbet for den ordinære

Indtægt for Varde Kommune i 2018 og 2019, mio. kr.			
Ordning	Forklaring	2018	2019
Landsudligning	Udligning af 61 pct. af forskellen mellem beregnet udgiftsbehov og beregnede skatteindtægter.	542,7	547,2
Udligningstilskud til kommuner med højt strukturelt underskud	Tilskud på 32 pct. af forskellen mellem kommunens beregnede udgiftsbehov og beregnede skatteindtægter, som overstiger 95 pct. af den landsgennemsnitlige forskel.	74,7	76,2
Bloktilskud	En del af bloktilskuddet går til finansiering af landsudligning og udligningstilskud til kommuner med højt strukturelt underskud. Den resterende del fordeles som hovedregel efter indbyggertal.	57,0	49,8
I alt beløb, som Varde Kommune modtog i ordinær indtægt		674,4	673,2

Skatter:

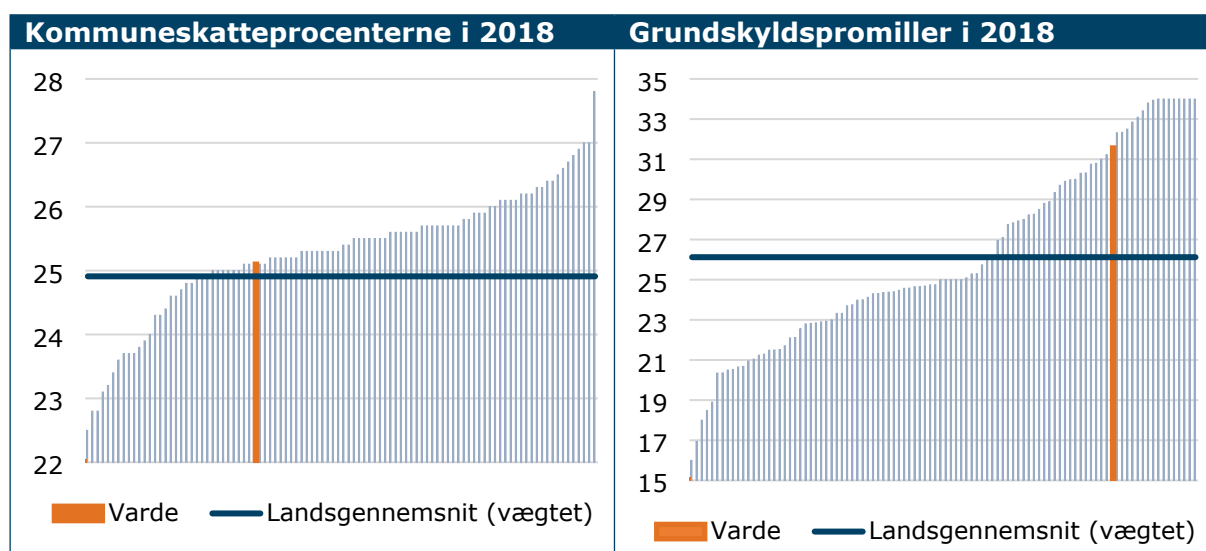
Kommuneskatteprocent:

Med indgåelse af økonomiaftalen for 2008 mellem regeringen og KL blev det slået fast, at den enkelte kommune fra 2008 igen får mulighed for selv at fastsætte skatteprocenten.

Økonomiaftalen mellem regeringen og KL er lavet under forudsætning af uændrede skatteprocenter for kommunerne under ét. Hvis en kommune skal forhøje skatteprocenten skal andre kommuner nedsætte skatteprocenten. I modsætning til tidligere år er der til budget 2019 ikke mulighed for at ansøge Økonomi- og Indenrigsministeriet om tilladelse til skatteforhøjelser for at undgå en evt. sanktion. Hvis der samlet sker skatteforhøjelser i 2019 er der modregning i statens bloktilskud i henhold til gældende lov.

Budgetforslaget for 2019 er baseret på en kommuneskatteprocent på 25,1%, hvilket er uændret i forhold til 2018.

Den gennemsnitlige kommuneskatteprocent for alle landets kommuner udgør i 2017 24,9 procent, jf. figur nedenfor.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet, Skatteministeriet, KL og egne beregninger.

Kommunal indkomstskat:

Kommunal indkomstskat tager udgangspunkt i ovenstående skatteprocent og et indkomstskattegrundlag på 7.898 mio. kr. Som indkomstskattegrundlag skal Byrådet vælge mellem et statsgaranteret grundlag eller et selvbudgetteret grundlag. Ved statsgaranteret grundlag kan der ikke komme efterreguleringer (både positive og negative), hvis det faktiske niveau bliver et andet. Ved det selvbudgetterede grundlag kan der komme efterreguleringer i årene efter budgetåret, hvis skattegrundlaget bliver et andet end det skønnede. Skattegrundlaget på 7.898 mio. kr. er det statsgaranterede skattegrundlag. Ved valg mellem statsgaranteret og selvbudgetteret skattegrundlag/tilskud skal der skønnes over:

- Beskatningsgrundlag for 2019 i Varde Kommune
- Beskatningsgrundlag for 2019 i hele landet
- Beskatningsgrundlag for 2019 i hovedstadsområdet
- Indbyggertallet pr. 1. januar 2019 i Varde Kommune

Kommunal indkomstskat giver en samlet indtægt for Varde Kommune på 1.982 mio. kr.

I 2019 er der ikke indregnet tilbagebetaling af kommuneskat vedrørende tidligere år, idet Varde Kommune i årene 2009-2018 har valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

<i>Indkomstskattegrundlaget er det statsgaranterede skattegrundlag for 2019.</i>
--

Grundskyldspromille:

Fastsættelse af grundskyldspromillen for 2019 er omfattet af de samme regler, som nævnt under kommuneskatteprocenten.

<i>Budgetforslaget for 2019 er baseret på en grundskyldspromille på 31,56 promille, hvilket er uændret i forhold til 2018. Grundskyldspromillen for produktionsjord kan ved lov højest udgøre 7,2 promille.</i>

Den gennemsnitlige grundskyldspromille for alle landets kommuner udgør 26,1 promille i 2018 vedrørende øvrige ejendomme (ikke landbrugsejendomme og lignende), *jf. figur ovenfor.*

Grundværdier:

De skønnede afgiftspligtige grundværdier for Varde Kommune er på 3,4 mia. kr. vedrørende produktionsjord og 8,4 mia. kr. vedrørende øvrige grundværdier. Det giver en samlet indtægt i 2019 på 290,3 mio. kr.

Dækningsafgift af offentlige ejendomme:

Budgetforslaget for 2019 baserer sig på følgende promillesatser for dækningsafgift i 2019 (promillerne er uændrede i forhold til 2018):

- 15,00 promille på grundværdierne
- 8,75 promille på forskelsværdierne (forskell mellem ejendomsværdi og grundværdi)

Dækningsafgiften forventes at give en indtægt på 3,9 mio. kr.

Dækningsafgift af erhvervsejendomme:

Sammenlægningsudvalget besluttede på møde den 28. marts 2006, at der ikke opkræves dækningsafgift af erhvervs- og forretningsejendomme i Varde Kommune.

Der er ikke indarbejdet dækningsafgift af erhvervsejendomme i 2019.

Selskabsskat:

Selskabsskat i 2019, som er på 44,7 mio. kr., er udmeldt fra Økonomi- og Indenrigsministeriet. Selskabsskat afregnes med 3 års forskydning. Selskabsskatten i 2019 baserer sig derfor på den faktiske selskabsskat for 3 år siden, dvs. 2016.

Generelle tilskud:

Kommunal udligning er budgetteret i henhold til de reviderede regler for det kommunale udligningssystem, som er gældende fra den 1. januar 2013. Indtægterne har sammenhæng med budgettering af skattegrundlaget. Stiger skattegrundlaget falder kommunal udligning og falder skattegrundlaget stiger kommunal udligning. Der vil dog altid være et merprovenu, såfremt skattegrundlaget stiger.

Tilskuddet er udmeldt af Økonomi- og Indenrigsministeriet. I tilskuddet indgår det ekstraordinære tilskud på ca. 46,0 mio. kr., som kun modtages i 2019. I 2018 indeholder tilskud og udligning et finansieringstilskud på 46,3 mio. kr. Beløbet er ikke indregnet i de efterfølgende år.

Varde Kommune mistede i 2018 ca. 30 mio. kr. årligt i tilskud og udligning som følge af, at Varde Kommune ikke længere opfyldte kriteriet om et faldende befolkningstal. Til budget 2019 faldt Vardes indbyggertal, men ikke tilstrækkeligt til at opfylde kriteriet. Derfor er indtægterne faldet med ca. 7 mio. kr. alene som følge af det faldende indbyggertal.

Udligning vedr. udlændinge har sammenhæng med budgettering af skattegrundlag, som nævnt under kommunal udligning.

Udviklingsbidrag til regionerne. Der budgetteres med et udviklingsbidrag til regionerne på 6,7 mio. kr. i henhold til udmelding fra Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Beskæftigelsestilskud. For 2019 modtages et beskæftigelsestilskud på 60,7 mio. kr. Indtægten skal dække udgifterne til forsikrede ledige. På grund af blandt andet skævhed i beskæftigelsestilskuddet er det budgetteret med, at udgifterne til de forsikrede ledige er højere end det beskæftigelsestilskud, som Varde Kommune modtager.

Der modtages 17,2 mio. kr. i kommunal udligning vedrørende selskabsskat.

Renter:

Renteudgifter og -indtægter er budgetteret i henhold til de gældende aftaler vedrørende forrentning af kommunens indestående og lån.

Anlæg:

I budgetforslaget er indarbejdet de tidligere godkendte anlægsprojekter for perioden 2019-2021. I 2022 er beregningsteknisk indarbejdet en anlægssum på 80 mio. kr. ekskl. energibesparende foranstaltninger.

Afdrag på lån:

Afdrag på lån er budgetteret i henhold til de gældende låneforpligtigelser.

Låneoptagelse:

Der er budgetteret med 2 mio. kr. i låneoptagelse i henhold til lånebekendtgørelsen.

Lånemuligheder i øvrigt afhænger af de budgetterede anlægsprojekter og godkendelser fra Økonomi- og Indenrigsministeriet til låneoptagelse.

Der er automatisk låneadgang til energibesparende foranstaltninger samt 88% af anlægsudgifterne til ældreboligbyggeri (ikke servicearealer).

Likviditet:

Kommunens likvide beholdning opgjort efter Økonomi- og Indenrigsministeriets kassekreditregel forventes ved starten af 2019 at udgøre ca. 195 mio. kr.